

קדושין צבי (תר"ע-; 1910-)

צ'לם יהודי מקובנה, חבר בית"ר, אשר הנציח במצלמתו את חיי היום יום בגטו קובנה. ג'ורג צבי (הירש) קדושין נולד ברשינאי שבליטא, ובהמשך עקר עם משפחתו לקובנה. הוא למד הנדסה באוניברסיטת קובנה כהכנה לקראת קריירת הוראה והצטרף לתנועת בית"ר. בשנים שקדמו למלחמה לימד מתמטיקה, מדעים ואלקטרוניקה בבית ספר תיכון ממלכתי-יהודי. באותה תקופה החל להתעניין בצילום ובנה מצלמות משלו. בשנות המלחמה צוה קדושין לתקן מכונות רנטגן עבור כוחות הכיבוש הגרמני בקובנה, וכך נקרו בפניו הזדמנויות להמיר מצרכים מבוקשים בסרטי צילום. קדושין ניצל כל הזדמנות אפשרית לתעד במצלמתו את חיי היום יום של יהודי קובנה. אחד מתצלומיו הידועים, מציג את המילה 'נקמה' אשר נכתבה בדם על דלת ביתו של יהודי שנרצח בפוגרומים האכזריים של חודש סיוון תש"א (יוני 1941). תצלומיו האחרונים מגטו קובנה, תעדו את גירוש היהודים למחנות העבודה באסטוניה. קדושין פיתח חלק מהתשלילים בבית החולים הצבאי הגרמני שבעיר והצליח להבריחם לגטו ולהחביאם בעזרת השוטר היהודי יהודה זופוביץ'. זופוביץ' שנרצח מאוחר יותר בפורט התשיעי לא הסגיר מעולם את מקום המצאם של התמונות והתשלילים. בראשית הקיץ של שנת תש"ד (יולי 1944), ברח קדושין מהגטו, וממקום מחבואו צילם את חיסולו. לאחר נסיגת הנאצים חזר לחורבות הגטו כדי לתעד את שרידיו. עם כניעתה של גרמניה בכ"ה באייר תש"ה (8 במאי 1945), יצא קדושין את ליטא לכיוון גרמניה. באזור הכיבוש האמריקאי של גרמניה הוא הציג לראשונה תערוכות של תצלומיו בפני הניצולים, יושבי מחנות העקורים. מאז ועד היום הוצגו עבודותיו במוזיאונים רבים ברחבי העולם.